

KOMISIJOS DELEGUOTASIS REGLAMENTAS (ES) 2015/1853**2015 m. spalio 15 d.****kuriuo numatoma laikina išskirtinė pagalba gyvulininkystės sektoriaus ūkininkams**

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1308/2013, kuriuo nustatomas bendras žemės ūkio produktų rinkų organizavimas ir panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 922/72, (EEB) Nr. 234/79, (EB) Nr. 1037/2001 ir (EB) Nr. 1234/2007 ⁽¹⁾, ypač į jo 219 straipsnio 1 dalį kartu su 228 straipsniu,

kadangi:

- (1) 2014 m. ir pirmąją 2015 m. pusę pieno ir pieno produktų paklausa pasaulyje apskritai mažėjo, visų pirma dėl mažesnio eksporto į Kiniją, kuri yra pagrindinė pieno produktų importuotoja pasaulyje;
- (2) 2014 ir 2015 m. Sąjungos kiaulienos rinkos padėtis blogėjo. Sąjungos vidaus gamyba padidėjo, o klestintis eksportas stipriai sumažėjo dėl visiško Rusijos eksporto rinkos užsidarymo. Dėl tam tikrų kiaulienos rinkai būdingų savybių, t. y. veislininkystės sektoriui būdingos uždelsto prisitaikymo sistemos sumažinti skerstinų kiaulių pasiūlą, padėtis rinkoje tapo kritinė dėl pertekliaus, o tolydus kainų spaudimas peržengė įprastinių ciklinių laikotarpių ribas;
- (3) 2015 m. birželio 25 d. Rusijos Vyriausybė pranešė apie Sąjungos kilmės žemės ūkio ir maisto produktų importo draudimo pratęsimą dar vieniems metams – iki 2016 m. rugpjūčio 6 d.;
- (4) taigi dėl didelio pasaulinės pasiūlos ir paklausos disbalanso pieno bei pieno produktų ir kiaulienos sektoriai turi spręsti rinkos veikimo sutrikimo problemas;
- (5) todėl žalio pieno ir kiaulienos kainos Sąjungoje dar labiau sumažėjo ir jos greičiausiai mažės toliau iki daugeliui ūkininkų, turinčių grynųjų pinigų srauto ir išdo problemų, nepakeliamų lygių. 2015 m. liepos mėn. Sąjungoje vidutinės žalio pieno supirkimo kainos sumažėjo 12 %, palyginti su vidutinėmis 2010–2014 m. liepos mėn. kainomis, ir 20 %, palyginti su 2014 m. liepos mėn. liepos mėn. kiaulių skerdenų kaina sumažėjo 13 %, o paršelių kaina – 23 %, palyginti su 2014 m. liepos mėn. vidutinėmis kainomis. Be to, kainos nukrito iki išskirtinai žemų lygių ir yra mažesnės už pastarųjų penkerių metų vidurkį;
- (6) kai kurių valstybių narių pavasariinių ir vasariinių pasėlių derlius nukentėjo nuo labai aukštos temperatūros liepos ir rugpjūčio mėn. ir labai mažo kritulių kiekio. Galvijienos, pieno ir pieno produktų, kiaulienos, avienos ir ožkienos sektorius stipriai veikė dėl pašarinių augalų ir ganyklų trūkumo didėjančios gamybos sąnaudų;
- (7) nuo 2014 m. rugsėjo mėn. buvo galima be pertrūkių naudoti intervencinėmis rinkos priemonėmis – valstybės intervencija ir privataus sviesto ir nugriebto pieno miltelių sandėliavimo pagalba. Nors taikant šias priemones buvo sumažinti kainų kritimo padariniai, užkirsti kelio nuolatiniam pieno produktų ir žalio pieno kainų kritimui nepavyko. Privačiai sandėliuojant kiaulieną 2015 m. kovo ir balandžio mėn. kiaulienos kainos buvo stabilizuotos, tačiau ilgalaikio kainų atsigavimo paskatinti nepavyko. Atsižvelgiant į kiaulienos gamybos ciklą, šiuo konkrečiu metu leidus pradėti taikyti privataus sandėliavimo pagalbos schemą dabartinio rinkos veikimo sutrikimo problemos išspręsti nepavyktų. Taip pat Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 nustatytos rinkos priemonės, taikomos kitiems gyvulininkystės sektoriams, nėra pritaikytos regioninio masto ekonominėms problemoms palengvinti. Bet kokia papildoma rinkos intervencinė priemonė, kuri galėtų būti numatyta (pavyzdžiui, privataus sandėliavimo pagalba), būtų tik pagalbinė tikslinės finansinės pagalbos priemonė ir neišspręstų nedelsiant reikalingo likvidumo problemos gyvulininkystės sektoriuje, nes jos poveikis ūkio lygmeniu būtų tik vidutinės trukmės;

⁽¹⁾ OL L 347, 2013 12 20, p. 671.

- (8) todėl dabartinė padėtis yra tokia, kad Reglamente (ES) Nr. 1308/2013 numatytų priemonių nepakanka rinkos veikimo sutrikimo problemai išspręsti;
- (9) kad būtų pasirengta padėčiai, jei kainos toliau mažėtų, o rinkos veikimas dar labiau sutriktų, labai svarbu, kad tikslinė finansinė pagalba būtų skirta ypač nukentėjusiems Sąjungos gyvulininkystės sektoriams;
- (10) todėl siekiant veiksmingai ir efektyviai panaikinti rinkos sutrikimą ir neleisti tęsti ar toliau blogėti dėl šio sutrikimo susidariusiai padėčiai arba tęstis ar toliau didėti jos poveikiui rinkai, tikslinga valstybėms narėms skirti pagalbą – vienkartinę finansinę dotaciją gyvulininkystės sektoriaus ūkininkams, nukentėjusiems nuo didžiausio kainų kritimo – tiesioginių Rusijos pratęsto importo draudimo ir sausras padarytos žalos pašariniams augalams pasekmių;
- (11) kiekvienai atitinkamai valstybei narei skirtina finansinė dotacija turėtų būti apskaičiuojama pagal 2014 ir 2015 m. nacionalines pieno kvotas ir šalyje auginamų kiaulių skaičių ir proporcinga nustatytam pieno ir kiaulienos skerdenų supirkimo kainų sumažėjimui, priklausomybės nuo Rusijos rinkos mastui ir sausras padarytos žalos pašarinių augalų derliui ir kainai. Siekiant užtikrinti, kad parama pasiektų tuos ūkininkus, kurie labiausiai nukentėjo nuo rinkos veikimo sutrikimo, ir atsižvelgiant į ribotus biudžeto išteklius, atitinkamos valstybės narės turi turėti galimybę nediskriminacinėmis sąlygomis pagal objektyvius kriterijus (pavyzdžiui, kainų kritimą atitinkamuose sektoriuose) lanksčiai paskirstyti nacionalinę sumą per efektyviausius kanalus, užtikrindamos, kad pagrindiniai tikslinės pagalbos gavėjai būtų gyvulininkystės sektorių ūkininkai, ir vengdamos iškreipti rinką ir konkurenciją;
- (12) kadangi kiekvienai atitinkamai valstybei narei skiriamos finansinės dotacijos lėšomis bus galima kompensuoti tik dalį gyvulininkystės sektorių ūkininkų patirtų faktinių išlaidų, valstybėms narėms turėtų būti leista tiems ūkininkams skirti papildomą paramą vienodomis objektyviomis, nediskriminacinėmis ir konkurencijos neiškreipiančiomis sąlygomis;
- (13) siekiant suteikti lakstumo skirstant tikslinę finansinę pagalbą, kurios reikia veikimo sutrikimui pašalinti, valstybėms narėms turėtų būti leista ją sumuoti su kita parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis;
- (14) kadangi finansinės dotacijos sumos kiekvienai atitinkamai valstybei narei nustatytos eurais, būtina nustatyti Bulgarijai, Čekijos Respublikai, Danijai, Kroatijai, Vengrijai, Lenkijai, Rumunijai, Švedijai ir Jungtinei Karalystei skirtos sumos konvertavimo į nacionalinę valiutą datą, kad parama būtų skirta vienodomis sąlygomis ir tuo pat metu. Todėl tikslinga pagal Reglamento (ES) Nr. 1306/2013 106 straipsnį nustatyti valiutos kursą lemiančių operacinių įvykių. Laikantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1306/2013⁽¹⁾ 106 straipsnio 2 dalies b punkte nurodyto principo ir 106 straipsnio 5 dalies c punkte nustatytų kriterijų, tas operacinis įvykis turėtų būti šio reglamento įsigaliojimo data;
- (15) šiame reglamente numatyta pagalba turėtų būti suteikiama kaip priemonė, kuria remiamos žemės ūkio rinkos, kaip nurodyta Reglamente (ES) Nr. 1306/2013 4 straipsnio 1 dalies a punkte;
- (16) dėl biudžetinių priežasčių išlaidas, kurias atitinkamos valstybės narės patyrė remdamos gyvulininkystės sektorių ūkininkus, Sąjunga turėtų finansuoti tik jei atitinkamos išlaidos bus patirtos iki nustatyto termino;
- (17) siekdamas užtikrinti skaidrumą ir joms skirtų sumų panaudojimo stebėseną ir tinkamą administravimą, atitinkamos valstybės narės turėtų pranešti Komisijai objektyvius paramos skyrimo metodų nustatymo kriterijus ir nuostatas, kuriomis vadovaujasi siekdamas neiškreipti rinkos;
- (18) siekiant užtikrinti, kad gyvulininkystės sektorių ūkininkai pagalbą gautų kuo greičiau, atitinkamoms valstybėms narėms turėtų būti sudaryta galimybė šį reglamentą įgyvendinti nedelsiant. Todėl šis reglamentas turėtų įsigalioti kitą dieną po jo paskelbimo,

⁽¹⁾ 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1306/2013 dėl bendros žemės ūkio politikos finansavimo, valdymo ir stebėsenos, kuriuo panaikinami Tarybos reglamentai (EEB) Nr. 352/78, (EB) Nr. 165/94, (EB) Nr. 2799/98, (EB) Nr. 814/2000, (EB) Nr. 1290/2005 ir (EB) Nr. 485/2008 (OL L 347, 2013 12 20, p. 549).

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

1. Valstybėms narėms skiriama 420 000 000 EUR Sąjungos pagalbos suma, kad jos galėtų suteikti tikslią pagalbą galvijienos, pieno ir pieno produktų, kiaulienos, avienos ir ožkienos sektorių (gyvulininkystės sektorių) ūkininkams.

Valstybės narės priede nustatytas joms skirtas sumas panaudoja priemonėms, nustatytoms remiantis objektyviais nediskriminaciniais kriterijais, finansuoti su sąlyga, kad išmokomis nebus iškreipta konkurencija.

Priemonės, kurias taiko valstybės narės, yra skirtos gyvulininkystės sektorių ūkininkų patiriamams ekonominiams padariniams dėl rinkos veikimo sutrikimų palengvinti.

Valstybės narės užtikrina, kad, jei gyvulininkystės sektorių ūkininkai nėra tiesioginiai išmokų gavėjai, jie gautų visapusišką ekonominę paramos naudą.

Valstybių narių išlaidos, susijusios su mokėjimais pagal šį reglamentą, atitinka Sąjungos pagalbos skyrimo reikalavimus tik tuomet, jei paramos sumas valstybės narės išmokėjo ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d.

2. Konvertuojant Bulgarijai, Čekijos Respublikai, Danijai, Kroatijai, Vengrijai, Lenkijai, Rumunijai, Švedijai ir Jungtinei Karalystei priede nustatytas sumas valiutos kursą lemiantis operacinis įvykis yra šio reglamento įsigaliojimo diena.

3. Šiame reglamente nustatyta parama gali būti sumuojama su kita parama, finansuojama Europos žemės ūkio garantijų fondo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšomis.

2 straipsnis

Valstybės narės gali teikti papildomą paramą priemonėms, kurias taiko pagal 1 straipsnį, neviršydamos 100 % atitinkamų priede nustatytų sumų ir laikydamosi 1 straipsnyje nustatytų vienodų objektyvių sąlygų.

Valstybės narės papildomą paramą išmoka ne vėliau kaip 2016 m. birželio 30 d.

3 straipsnis

Valstybės narės praneša Komisijai:

- a) nedelsdamos ir ne vėliau kaip 2015 m. gruodžio 31 d. – objektyvius tikslinės paramos skyrimo metodų nustatymo kriterijus ir priemones, kurių buvo imtasi siekiant išvengti konkurencijos iškreipimo;
- b) ne vėliau kaip 2016 m. rugsėjo 30 d. – bendrą išmokėtą sumą ir paramos gavėjų skaičių ir tipą.

4 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. spalio 15 d.

Komisijos vardu
Pirmininkas
Jean-Claude JUNCKER

PRIEDAS

Valstybė narė	EUR
Belgija	13 049 568
Bulgarija	6 004 009
Čekijos Respublika	11 155 561
Danija	11 103 077
Vokietija	69 233 789
Estija	7 561 692
Airija	13 734 230
Graikija	2 258 253
Ispanija	25 526 629
Prancūzija	62 899 543
Kroatija	1 812 383
Italija	25 017 897
Kipras	354 997
Latvija	8 452 333
Lietuva	12 631 869
Liuksemburgas	669 120
Vengrija	9 505 286
Malta	119 570
Nyderlandai	29 937 209
Austrija	7 004 590
Lenkija	28 946 973
Portugalija	4 764 178
Rumunija	11 145 958
Slovėnija	1 368 433
Slovakija	2 464 247

Valstybė narė	EUR
Suomija	8 985 522
Švedija	8 220 625
Jungtinė Karalystė	36 072 462